

Arkeologisk utredning och avgränsande förundersökning 2020

Hoby 1:16 m.fl., fornlämning L1990:4363/Östra Hoby 31:1

HUSBYGGE

Simrishamns kommun
Skåne län

SKÅNE
ARKEOLOGI

Skånearkeologi
Rapport 2020:27

Per Sarnäs

Arkeologisk utredning och avgränsande förundersökning 2020

Hoby 1:16 m.fl., fornlämning L1990:4363/Östra Hoby 31:1

HUSBYGGE

Simrishamns kommun
Skåne län

Skånearkeologi

Per Sarnäs

Midgårdsgatan 3

216 19 Malmö

Tel: 0708-82 78 16

E-post: info@skanearkeologi.se

Webb: www.skanearkeologi.se

Arkeologisk utredning och avgränsande förundersökning 2020

Hoby 1:16 m.fl., fornlämning L1990:4363/Östra Hoby 31:1

Husbygge

Simrishamns kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Rapport 2020:27

Författare: Per Sarnäs

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Schaktning i sydost

Kartor: © Lantmäteriet/Metria ordernr 866586

© Skånearkeologi 2020

Innehåll

Inledning	5
Syfte och metod	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Undersökningsresultat	6
Utvärdering	7
Referenser	7
Tekniska och administrativa uppgifter	8

Figur 1. Karta över Skåne med Simrishamns kommun markerat med grått och Östra Hoby socken med blått.

Figur 2. Del av fastighetskartan över Skillinge. De i texten beskrivna fornlämningarna är markerade med blått och fornlämningsnumren är kursiverade. Sökschakten är markerade med grön färg. © Lantmäteriet

Inledning

Med anledning av att sökanden, Beat Senn, planerar uppföra bostäder inom ett 25 000 m² stort område inom fastigheterna Hoby 1:16 m.fl. som gränsar till fornlämningen (L1990:4363/Östra Hoby 31:1), beslutade länsstyrelsen Skåne om en arkeologisk utredning och en avgränsande arkeologisk förundersökning.

Syfte och metod

Syftet med den arkeologiska utredningen var att ta reda på om fornlämningar kan komma att beröras av den planerade exploateringen. Utredningen skulle preliminärt avgränsa eventuella nyupptäckta fornlämningar inom utredningsområdet, medan den avgränsande förundersökningen syftade till att avgränsa fornlämning L1990:4363/Östra Hoby 31:1.

Undersökningen genomfördes i form av sökschaktning med grävmaskin. Schakt och anläggningar inmättes med en RTK-GNSS. Anläggningar undersöktes i ytan med metalldetektor. Undersökningen föregick av kart- och arkivstudier i samband med framtagande av undersökningsplanen.

Topografi och fornlämningsmiljö

Undersökningsområdet låg strax sydväst om Skillinge, drygt 500 m från Östersjön. Enligt jordartskartan domineras området av postglacial sand. Inom undersökningsområdet finns stora skillnader i underlagets beskaffenhet, allt från finsand i öster till grusig och stenig morän längst i väster. Undersökningsområdet är svagt kuperat och utgörs av åkermark. Underlaget består av olika fraktioner av grus och sand samt en hel del sten i storleken 0,1–0,3 m.

Nedan redovisas de närmaste kända fornlämningarna (figur 2).

Undersökningsområdet berör sydvästra delen av en registrerad fornlämning (L1990:4363 Boplats). Boplatsen upptäcktes genom fynd av en hel del flintavslag i matjorden och det gjordes en bedömning att fornlämningen kan ha en större utbredning åt söder och/eller öster.

L1990:4934 – ca 250 m norr om undersökningsområdet ligger en boplats som även den har identifierats genom påträffade avslag och bearbetad flinta i matjorden.

L1990:4361 – ca 350 m norr om undersökningsområdet ligger ytterligare en boplats som identifierats genom fynd av enstaka flintavslag och bearbetad flinta i matjorden.

L1990:4689 – drygt 450 m nordväst om undersökningsområdet ligger en boplats som även den identifierats genom fynd av enstaka flintaavslag och bearbetade flintstycken.

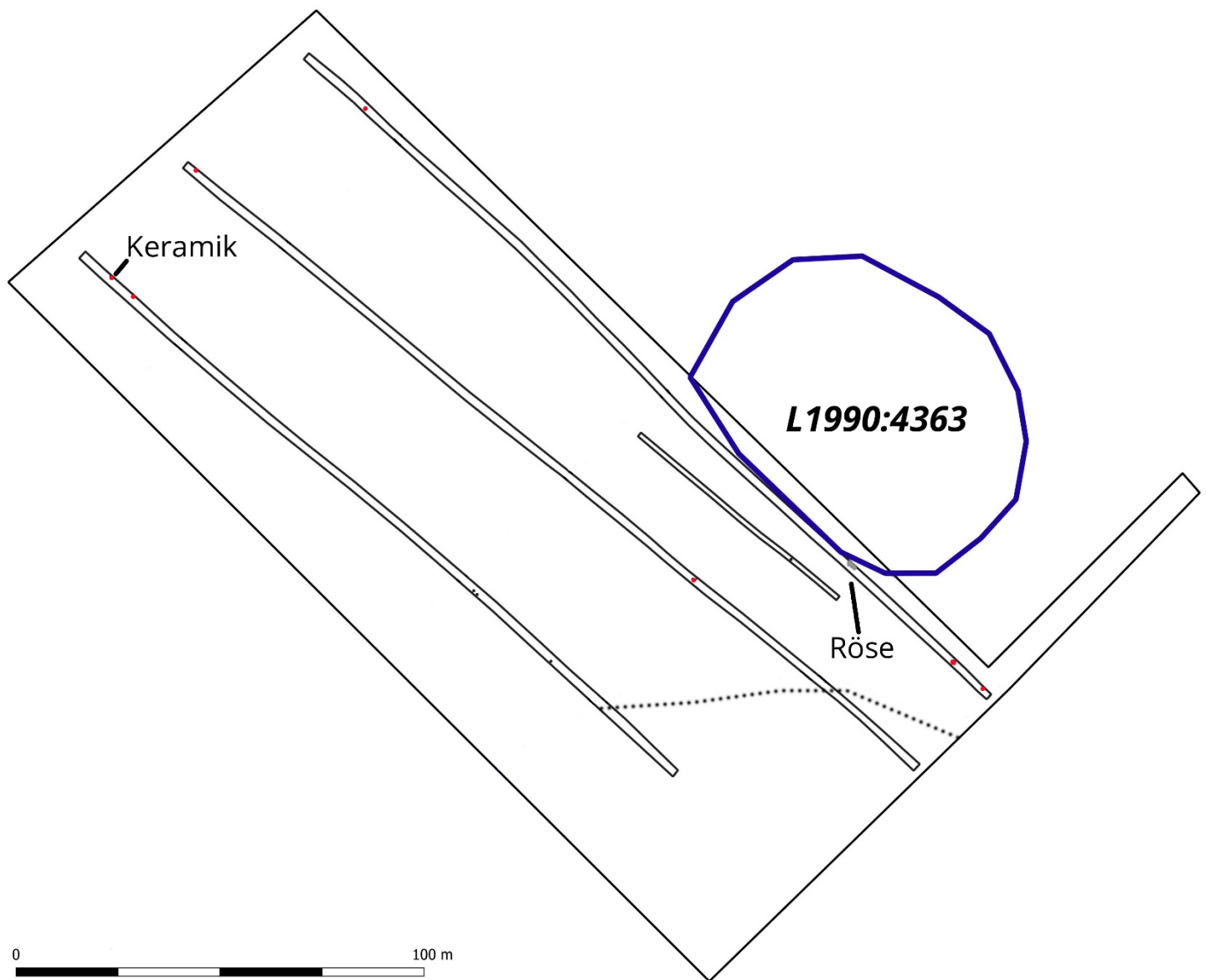
L1990:4276 – ca 200 m väster om undersökningsområdet har det tidigare legat en hög () som blivit borttagen.

L1990:4356 – en dryg kilometer öster om undersökningsområdet ligger ett grav- och boplatsoområde som delvis varit föremål för arkeologiska undersökningar. Gravarna har utgjorts av en hög, rösen, brandgravar, en urnegrav och en hällkista. De två boplatserna är i ena fallet undersökt i sin helhet medan den andra bara delvis är undersökt. Vid den boplats som delvis är undersökt framkom så kallad Gropkeramik.

L1990:4938 – drygt 400 m norr om undersökningsområdet ligger ett gravkomplex bestående av en hög med en diameter av 22 m och en höjd av 3 m. Bevuxen med buskar och träd.

L1989:116 – ca 6 m söder om högen finns uppgift om en dös vars stenar borttogs i början av 1900-talet. Stenkammargraven var ca 2 x 1,6 m stor. En sten, som var ca 3 m lång ska ha legat på graven som en takhäll. Runt stenkammaren ligger en överodlad hög. Fynd av ben och ett knivblad av järn har påträffats.

L1989:186 – ca 20 m söder om stenkammargraven ska det ha legat en hällkista under flat mark, enligt tidigare anteckningar. I hällkistan påträffades brända ben, en dolk och en rakkniv av brons.

Figur 3. Schaktplan med schakt och anläggningar. Stolphål är svarta och härdar röda. Röset är gråfärgat. Den sedan tidigare registrerade fornlämningen är markerad med blå linje. Söder om den prickade linjen förekom talrikt med sentida nedgrävningar.

Undersökningsresultat

Fyra sökschakt med en sammanlagd yta av 1 457 m² upptogs med grävmaskin, vilket motsvarar knappt 6 % av undersökningsområdet. I schakten framkom sju härdar, fyra stolphål och enstenssamling. Härdarna utgörs av fem med skörbränd sten och två med bara sot och träkol. I ytan på en av härdarna påträffades små bitar brunsvart och finmagrad keramik, troligen järnålderskeramik (ej tillvaratagen). I matjorden påträffades ett fragment av ett spån av flinta (medial del). I övrigt förekom ytterst få fynd av flinta. Lämningarna inom undersökningsområdet fördelar sig på två områden, dels en möjlig sydlig-sydostlig fortsättning av den registrerade fornlämningen (L1990:4363/Östra Hoby 31:1), dels härdar i västra delen av undersökningsområdet.

Sanden är finkornig och den flyttas lätt med vinden. I de låga partierna kunde flera jordhorisonter ses, vilka troligen delvis är resultatet av jord- och sanddrift. I de lägre partierna av schakten förekom ställvis ett mörkbrunt lager med svagt humös sand/grus. Lagret var så svagt humöst att det först uppfattades som alven. Det framkom dock enstenssamling i lagret som inte har varit nedgrävt utan lagt direkt på lagret. Stenarna framkom i schaktkanten och var 0,1–0,3 m stora och låg inte "ordnat" även om en viss osäkerhet råder då grävskopan rubbade stenarna. Toppen på den högst belägna stenen låg ca 0,4 m under nuvarande åkerytan. Möjligen rör det

sig om ett odlingsröse. Ovanför denna horisont förekom flera äldre odlingshorisonter (figur 4).

Utvärdering

Vid utredningen påträffades glest spridda boplatslämningar i form av härdar och stolphål samt enstaka fynd av flinta och keramik. Lämningarna kan preliminärt dateras till bronsålder–äldre järnålder utifrån fyndet av keramik och den litiska teknologin. Därtill framkom enstenssamling som möjligen kan vara ett odlingsröse. Boplatslämningarna i utredningsområdets sydöstra del utgör möjligen en fortsättning av den registrerade boplaten L1990:4363/Östra Hoby 31:1, medan de påträffade härdarna i områdets nordvästra del eventuellt utgör perifera delar av boplat belägen väster om utredningsområdet.

De enstaka och glest förekommande lämningarna har ett begränsat vetenskapligt värde för ny arkeologisk kunskapsuppbyggnad. Enligt Länsstyrelsens bedömning behövs därför inga ytterligare arkeologiska insatser inom området (Meddelande 2020-10-07).

Figur 4. Foto över det röse som framkom i ett svagt humöst lager strax ovanför underlaget.

Referenser

Opublicerat material

Meddelande från Länsstyrelsen Skåne 2020-10-07. Angående resultat från arkeologisk utredning och avgränsande förundersökning inom fastigheten Hoby 1:16 m fl, fornlämning L1990:4363, Simrishamns kommun.

Kartmaterial

Fastighetskartan

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer	431-15527-2019
Skånearkeologis diarienummer	201915
Län	Skåne
Kommun	Simrishamn
Socken	Östra Hoby
Fastighet	Hoby 1:16 m.fl.
RAÄ-nummer	L1990:4363/Östra Hoby 31:1
Koordinatsystem	Sweref 99 TM
N koordinat	6147174
E koordinat	453868
M ö.h.	11-15
Fältarbetstid	2020-09-30-2020-10-01
Antal arbetsdagar	2
Antal arkeologtimmar	16
Antal maskintimmar	16
Undersökningsområde	25 000 m ²
Undersökt yta	1 457 m ²
Projektansvarig	Per Sarnäs
Uppdragsgivare	Beat Senn

Arkivmaterial i form av shp-filer, digitala foton och rapportoriginal förvaras på Lunds universitets historiska museum.